

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnizdila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: V. V.**, zastoupen JUDr. Beno Jeřábekem, advokátem, se sídlem Kurzova 2375/21, Praha 5, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2005, č. j. 7 Az 229/2003 - 42,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Beno Jeřábekovi, **se přiznává** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka ve výši 1075 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 29/2003 - 42 ze dne 25. 3. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 12704/VL - 10 - SE01 - 2001 ze dne 20. 10. 2003. Tímto rozhodnutím žalovaný stěžovateli neudělil azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a rozhodl, že se na něj nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti, resp. v doplnění učiněném prostřednictvím právního zástupce, napadenému rozsudku vytyká nesprávné zjištění skutkového stavu a v důsledku toho i nesprávné právní posouzení věci, uplatňuje tedy důvody předvídané ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Bližšího zdůvodnění svých námitek ovšem nepodává, pouze tvrdí, že krajský soud nesplnil svou povinnost zjistit skutkový a právní stav věci, neboť stav věci zjištěný správním orgánem nesprávně právně zhodnotil. Dále stěžovatel uvedl, že dle jeho názoru nebyla jeho věc posouzena z hlediska skutečného dodržení zákonných předpisů správním orgánem a z hlediska stěžovatelem tvrzené nezákonnosti nebyla věc posouzena ve své úplnosti. Stěžovatel namítá, že se do Moldavska nemůže vrátit, neboť mu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů a návrat do země jeho původu stěžovateli může přivodit značnou újmu na jeho právech. Konečně stěžovatel namítl, že žádal krajský soud, aby jednal v jeho přítomnosti, avšak předvolání k jednání, které se konalo dne 25. 3. 2005, mu nebylo doručeno. Závěrem požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k námitkám stěžovatele odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a konstatoval, že má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu pouze tehdy, jestliže žadatel alespoň tvrdí, že existují v jeho případě důvody uvedené v ustanovení § 12 zákona o azylu. S námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu nesouhlasí, a proto navrhuje kasační stížnost zamítnout. Žalovaný rovněž navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 29. 12. 2001 uvedl jako důvod opuštění Moldavska, že v Moldavsku nemohl najít zaměstnání a nemohl uživit rodinu. Jeho syn měl vážný úraz a na jeho léčení si musel půjčit peníze, které nemohl potom splatit. Proto se rozhodl odjet za prací do České republiky. Z obsahu protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 25. 2. 2003 vyplývá, že v rámci pohovoru stěžovatel pouze rozvedl důvody již uvedené v žádosti. Jako důvod opuštění Moldavska opět uvedl finanční problémy. Finanční potíže vysvětlil všeobecnou hmotnou nouzí panující v Moldavsku. Součástí spisu je rovněž materiál označený jako Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2001, vydaný ministerstvem zahraničí Spojených států amerických dne 4. 3. 2002, a výpis ze zpráv ČTK o Moldavsku od 15. 1. 1997 do 25. 5. 2003.

Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel uvedl jako důvod žádosti o azyl snahu najít východisko z hmotné nouze a legalizovat pobyt na území České republiky. Předpokladem udělení azylu podle § 12 zákona o azylu je však skutečnost, že je cizinec v zemi původu pronásledován z uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Stěžovatelem uváděné důvody ovšem tyto předpoklady nenaplnují. Nezaměstnanost postihuje Moldavsko jako celek, stěžovatel tedy není vystaven žádnému individuálnímu příkoří, natož z důvodů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žalovaný rovněž odmítl další motiv stěžovatele k podání žádosti o azyl, a to snahu o legalizaci pobytu, s tím, že k takovému účelu institut azylu neslouží. Po posouzení osobní situace stěžovatele na základě zjištění učiněných v průběhu správního řízení žalovaný neshledal ani důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Na základě výše zmiňované zprávy ministerstva pak žalovaný vyvodil, že v případě stěžovatele nejsou dány ani překážky vycestování.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel v podstatě blanketní žalobou, v níž namítal porušení ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu s tím, že nebyl v jeho případě zjištěn skutečný stav věci, vedle toho také stěžovatel namítal, že správní orgán nesprávně usuzoval na právní otázky. Konkrétních důvodů však v žalobě pro své námitky neuvedl. Na výzvu soudu, aby uvedl žalobní body a označil řádně důkazy, stěžovatel nereagoval. Reagoval pouze na poučení soudu o složení senátu a o možnosti rozhodnout ve věci samé bez jednání. Projevil přání, aby byl přítomen projednání věci, dále požádal o ustanovení právního zástupce a tlumočníka. O obou návrzích krajský soud rozhodl usneseními (č. j. 7 Az 229/2003 - 23 ze dne 10. 9. 2004 a č. j. 7 Az 229/2003 - 26 ze dne 18. 11. 2004). Dále ze spisu vyplývá (č. 1. 33), že dne 23. 2. 2005 vydal soudce zpravodaj pokyn kanceláři k obeslání stěžovatele předvoláním k ústnímu jednání na 25. 3. 2005, obsílka byla vypravena dne 24. 2. 2005. Na č. 1. 34 soudního spisu je pak založena doručka, z níž vyplývá, že stěžovatel toto předvolání osobně převzal dne 1. 3. 2005. Co se týče merita věci, Městský soud v Praze žalobu zamítl. Ve svém rozhodnutí konstatoval, že rozhodnutí žalovaného přezkoumal pouze v rozsahu namítaného porušení procesních předpisů, přitom pak dospěl k závěru, že žalovaný dostál své povinnosti zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a opatřil si potřebné důkazy pro rozhodnutí, provedl-li postupem podle ustanovení § 23 odst. 1 zákona o azylu pohovor se žadatelem a zajistil další podklady založené ve správním spisu. Rovněž vývody žalovaného z takto zjištěného skutkového stavu seznal krajský soud logickými.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je možné dovodit, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Co se týče přípustnosti kasační stížnosti, je třeba předeslat, že kasační stížnost je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel, jak již bylo výše uvedeno v rekapitulaci její kasační stížnosti, uplatňuje mimo jiné to, že při návratu do země původu mu údajně hrozí nebezpečí politického pronásledování. Tuto námitku však nic nebránilo stěžovateli uplatnit již v řízení o žalobě. Tam však brojil pouze proti nedostatečnému zjišťování skutkového stavu, aniž však uvedl, v čem mělo spočívat. Nejvyšší správní soud proto námitku stěžovatele co do údajného nebezpečí politického pronásledování chápe jako nepřijatelnou novotu a s ohledem na již zmíněné ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. v této části shledává kasační stížnost nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud nemůže rovněž zastřít své pochybnosti nad ostatním obsahem kasační stížnosti. Stěžovatel podal kasační stížnost dne 9. 6. 2005, aniž byl zastoupen advokátem. Podání stěžovatele bylo podobně jako žaloba zcela blanketní, formulářové, neobsahovalo zejména specifikaci důvodů, pro něž je kasační stížnost podávána. Na žádost stěžovatele krajský soud ustanovil stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti právního zástupce z řad advokátů, kterému usnesením ze dne 13. 10. 2005, č. j. 7 Az 229/2003 - 56, uložil, aby kasační stížnost doplnil. V poslední den lhůty ustanovený zástupce soudu faxem zaslal písemnost, v níž rekapituluje obsah stěžovatelovy žaloby, dále namítá, že rozhodnutí krajského soudu trpí vadou ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., ale důvody pro svá tvrzení opět neuvedl. Nad rámec původního stěžovatelova podání jde toto „doplnění“ kasační stížnosti pouze v tom, že tvrdí, že stěžovateli nebylo řádně doručeno předvolání k ústnímu jednání. Nejvyšší správní soud za takové situace nemůže než konstatovat, že je nadmíru pochybné, zda byly vady kasační stížnosti, k jejichž odstranění krajský soud vyzval, řádně odstraněny. Pouze s nejvyšší mírou příznivosti je možné takovou kasační stížnost vůbec považovat

za schopnou projednání. Přes tyto pochybnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v mezích uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti v podstatě opakuje to, co již uvedl v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Základní myšlenkou stěžovatelových námitek je to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů. Tyto námitky považuje Nejvyšší správní soud za bezpředmětné. V první řadě je třeba souhlasit se žalovaným, pokud ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že povinnost zjistit skutečný stav věci ve smyslu ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu správního řízení uvedl. Již ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Stěžovatel zcela zjevně žádný azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 zákona o azylu jak ve své žádosti, tak ani v dalším řízení před žalovaným, neuvedl. Za této situace je zcela v souladu s výše citovaným závěrem, že správní orgán se omezí pouze na ujištění o tom, že žadatelem o azyl uváděné důvody jsou vskutku důvody jedinými, a že se pokusí osvětlit pozadí uváděných důvodů. Tak se stalo i v případě stěžovatele. Ten navíc nikdy v průběhu správního či soudního řízení svá tvrzení o důvodech opuštění Moldavska nezpochybnil, naopak je vždy potvrzoval, aniž cokoliv dodával navíc. Nejvyšší správní soud proto nesdílí ani v nejmenším přesvědčení stěžovatele, že by žalovaný zanedbal nějak svou povinnost zjišťovat přesně a úplně skutkový stav.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů, a chybí mu tak logická návaznost, rovněž se s ní Nejvyšší správní soud neztotožnil. Rozhodnutí žalovaného je naopak zcela logické. Bylo-li výše konstatováno, že žalovaný podle názoru Nejvyššího správního soudu zjistil správně skutkový stav (v případě stěžovatele důvody opuštění Moldavska), a vyplývá-li z těchto zjištění, že stěžovatel opustil zemi původu z důvodů ekonomických, uvede-li navíc stěžovatel sám, že nikdy se žádnými státními orgány potíže neměl, pak je zcela zjevné, že není naplněna hypotéza ustanovení § 12 zákona o azylu. Tento závěr je konec konců možno podpořit i ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Tak například v rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, Nejvyšší správní soud konstatoval, že v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.

V případě stěžovatele tak bylo tedy úkolem soudu skutečně pouze přezkoumat, vyšel-li žalovaný z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Rozsah zjišťování žalovaného pak podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu předmětem zkoumání krajského soudu byl, a to v dostatečné míře. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, a to v rámci rozhodování o udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Co se týče námítky, že stěžovatel nebyl řádně předvolán k ústnímu jednání před krajským soudem v řízení o žalobě, je rovněž bezpředmětná. Jak vyplynulo ze soudního spisu, předvolání bylo stěžovateli řádně zasláno a ve spisu založená doručenka se zjevně stěžovatelským podpisem svědčí o tom, že předvolání také skutečně převzal.

Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud vyvodil, že se krajský soud při svém rozhodování stěžovatelem namítaných pochybení nedopustil, a dospěl tedy k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nezabýval.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 229/2003 - 52 ze dne 7. 9. 2005 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Beno Jeřábek. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1075 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, společně s režijním paušálem podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Pro zaplacení této částky soud stanovil přiměřenou lhůtu. O tomto úkonu, který byl doložen potvrzením stěžovatele o absolvování porady s ustanoveným advokátem, není pochybností. Nejvyšší správní soud však již nevyhověl návrhu ustanoveného právního zástupce, aby mu přiznal rovněž odměnu za úkony právní služby spočívající v prostudování spisu a sepisu doplnění kasační stížnosti. Pokud jde o úkon spočívající v prostudování spisu, advokátní tarif v ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) předpokládá, že prostudování spisu je samostatným úkonem právní služby pouze v řízení trestním, v soudním řízení správním je součástí přípravy zastoupení. Nadto o pečlivosti studia spisu nesvědčí, namítal-li ustanovený zástupce v doplnění kasační stížnosti skutečnost, která je obsahem spisu zjevně vyvrácena (srovnej výše). Co se týče sepisu kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ze soudního spisu vyšlo najevo, že se ustanovený zástupce svým podáním soudu ve věci samé omezil pouze na formální doplnění, které svou podstatou nijak nenaplnuje smysl povinného zastoupení advokátem v řízení před Nejvyšším správním soudem. Obsahově nebylo rozdílu mezi podáním stěžovatele a podáním advokáta. Považovat proto takové doplnění za úkon právní služby považuje Nejvyšší správní soud za nemožné. K výplatě přiznané odměny Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2006

.č j. 6 Azs 78/2006 - 85

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu